

СВЕТОСЛАВ МИНКОВ
ВЛАК

chitanka.info

Локомотивът шуми, потънал в гъста, бяла пара. Още няколко минути, и влакът ще се плъзне по лъскавите релси, които се губят в далечината. Ръми ситен дъжд, мирише на дим, чуват се тревожните викове на носачите, които търкалят бавно малките тежки колички с багаж. По прозорците на вагоните надничат плахо усмихнати лица. Очите им са влажни и гледат разсеяно. Отдавна вече пътниците и изпращачите се сбогуват и повтарят все едни и същи думи, сякаш не са се разбрали добре:

— Да пишеш по-често, чуваш ли?

— Веднага щом пристигнеш, да телеграфираш!

— Да, да. Пък и вие се обаждайте! За оная работа искам най-подробни сведения!

Една млада дама със силно начервени устни и с оксигенирана коса съветва съпруга си, който стои на перона:

— Да не се преуморяваш много и да си лягаш рано вечер! Боже, как ме е страх, че те оставям сам. Ти си тъй нехаен към здравето си!

Поласканият съпруг примигва добродушно и утешава скъпата си женица с вечния отговор:

— Бъди спокойна! Гледай ти да си добре!

— Милке, няма да забравиш, нали? Едно шишенце „Ша ноар“ и една кутия „Герлен“! Ако ти останат пари, можеш да вземеш и едни кюлоти! Копринените неща в Букурещ били много евтини!

— Ще внесеш само лихвите, разбра ли? Внимавай да не изгубиш полицата!

— Ах, да знаете само колко много съм ви задължена! Струва ми се, че никога не ще мога да ви се отплатя за гостоприемството!

— Да не оставяте къщата сама, брей! И да захлупвате добре гърнето с мармалада!

— Ще носиш много здраве на Веса и ще й кажеш да не се тревожи за назначението! Министърът си взе бележка! Тия дни излиза заповед!

— Марине, кошницата! Къде е кошницата!

И в суматохата на тия къси заповеди и поръчки, в нежната нервност на ръцете, протегнати за сбогом, има нещо наистина трогателно. Едни от пътниците заминават само за няколко дни, други — за месеци и години, ала всички те сякаш се откъсват завинаги от своите близки, които ги гледат от перона като в някакъв тъжен сън.

Един чиновник минава под прозорците на влака и затваря вратите на вагоните. Последният звънец прекъсва разговорите. Настъпва неизбежният миг на раздялата, в който всички лица се усмихват мъчително.

— Хайде, добър път и весело прекарване!

— Останете със здраве!

— Ще чакам писмо!

— И аз също!

— Готово-о-о!

Едно леко изсвирване туря край на тоя железопътен романтизъм. Локомотивът изпищява като звяр в зоологическа градина, осите на вагоните скръцват, влакът се плъзва бавно по релсите. Някакъв изпращач, който очевидно обича ефектите, изважда от джоба си грамаден шоколад и го хвърля в рамката на един отворен прозорец. Развяват се кърпички, чуват се откъслечни думи, които никой не разбира. Изгубени в пари и дим, образите на пътниците стават вече недействителни. Влакът се отдалечава, буферите на последния вагон намаляват черните си кръгове, прощалните кърпички трепкат като изгубени пеперуди и изведнъж релсите опустяват.

* * *

Докато изпращачите се трупат пред изхода на гарата, хората във влака попадат внезапно сред някакъв нов свят. Завързват се познанства със светкавична бързина, всички се чувствуват близки, сякаш са били столетия заедно. Пътниците във всяко купе образуват нещо като отделно семейство. Насядали един срещу друг, те узнават веднага кой за къде пътува, каква е професията му, кои са роднините му, а някои по-любопитни дори отиват по-далеч и изтръгват от събеседника си най-интимни самопризнания.

Дамата с оксигенираната коса, която се страхуваше за здравето на съпруга си, разговаря весело в коридора на вагона със своя стар приятел, изскочил неочаквано пред нея като пружинено дяволче от кутийка.

— Ваньо не се ли усъмни, че пътуваш с мен? — пита приятелят.

— О, неговото възпитание никога не би му позволило подобна мисъл! — отвръща самодоволно даматата, като изважда от чантата си малка кожена табакерка и запалва цигара.

В купето, срещу тая извънбрачна двойка, седят осем души — точно толкова, колкото са и местата. Един търговски пътник в голф-панталони. Едно момиче в зелен пуловер. Една дребна бабичка, черна като бълха. Двама не особено забележителни пенсионери, които приказват с увлечение за водоснабдяването на Делиормана. Една учителка със сребърен Мики Маус на блузата. Един аптекар, чиято продълговата глава е оплешивяла сякаш напук на специалитетите против падане на коса, които се продават в собствената му аптека. И най-сетне — един съвсем странен господин на неопределена възраст, със свежо и бодро лице на сангвиник, който държи покровителствен тон към всички и играе, тъй да се каже, ролята на комендант на купето.

— Госпожице, преместете шишето със сиропа, защото тъй, както сте го сложили, може да се излее и да ви изцапа роклята! — казва наставнически странният господин на момичето в зеления пуловер.

И момичето се подчинява като хипнотизирано, взема шишето със сиропа и го слага на багажната мрежа до една кошница.

Ала странният господин чувства, че още не всичко е в ред, та затова се обръща към бабичката:

— Я ти, бабо, ела на моето място, пък аз да седна на твоето, че от прозореца май ще ти духа!

Когато бабичката изпълнява безропотно заповедта на любезния си спътник, той се успокоява, намества се удобно до прозореца, поглежда навън през стъклото и предупреждава със служебния глас на кондуктор:

— След три минути сме в Къпиново!

— Как? Мигар стигнахме вече Къпиново? — забелязва търговският пътник. — Аз пък мислех, че сега иде Дафиново.

— Не, Дафиново е след Къпиново! — отсича комендантът. — След това ще дойде Летница, а после Честница! Питайте вие мене за станциите! На пръсти я зная тая линия!

След три минути влакът наистина спира пред Къпиново. Странният господин изхвърква из купето и чак когато звънецът за тръгване удря, той се връща, натоварен с банички и кебапчета като някакъв легендарен бог на изобилието.

Господинът сяда на мястото си, разгръща мазните пакетчета и кани всички поред с жест на небрежна щедрост:

— Моля, вземете си по едно кебапче! На път човек огладнява! Който иска, може да си вземе и от баничките!

Един по един пътниците протягат срамежливо ръка и приемат с благодарност предложената им закуска.

Само аптекарят се усмихва виновно и отказва да вземе участие в общото пиршество.

— Благодаря! — пояснява той. — Страдам от язва. Лекарят ми е забранил да ям такива неща.

— Нищо няма да ѝ стане на язвата! — успокоява го комендантът. — Я вижте какво препечено кебапче ще ви дам!

— Не, благодаря! — упорствува аптекарят. — Аз пазя строга диета!

— Тогава една баничка, а? Баничките са приготвени с чисто масло!

— Моля ви се, не се безпокойте! Оставете! Не ми се яде!

— А, то е вече друга работа! Щом не ви се яде, няма да ви насилвам! Във всеки случай, ще съжалявате, честна дума ви казвам.

Настава пауза. Пътниците мляскат и преглъщат блажено, с изключение на бабичката, която премята жилавото кебапче между разклатените си зъби и не може да го сдъвче. Дори двамата пенсионери, и те престават да приказват за водоснабдяването на Делиормана, защото устата им са пълни с храна.

— Имах аз един приятел — започва неочаквано странният пътник, като продължава да яде, — който страдаше също като вас от язва. Залък да сложи в устата си, и току го присвие стомахът. Гълташе там разни каши, пиеше някаква европейска вода — вятър работа. Ден така, година така — заприлича на смъртник човекът. Срецам го веднъж на улицата, не мога да го позная. Бре, Христо, думам му, ти ли си? Аз съм, каже, бай Георги. Тия дни заминавам за Хамбург, да си лекувам язвата при един прочут професор. Та отиде той, знаете, в Хамбург, бави се там около месец време и се връща назад здрав-прав, нищо му няма. Пуснал един врат, да го боднеш с игла, кръв ще цръкне. Какво стана бе, Христо, питам го, ти май отърва кожата? Лесен му бил церът, бай Георги, смее се приятелят, ама кой да го знае. Трябваше чак в Германия да ходя, та да разбере, че ракията била благодат божия. Как

тъй, казвам му, ракията? Ей тъй на, с ракия се излекувах. Отивам в Хамбург при професора, преглежда ме той най-внимателно и казва: ще пиеш всеки обед по една чашка шнапс, което на български значи ракия. Отначало и аз като тебе опулих очи и го питам: как тъй шнапс? Да, повтаря професорът, ще пиеш шнапс и ще увеличаваш чашките, докато ги докараш до пет. Първия ден, значи, една чашка, втория — две и тъй нататък. После всеки обед ще си пиеш по пет чашки. Послушах го аз и започнах да се лекувам. Ако щеш, вярвай, още на втората седмица усетих подобрене. Сега вече си ям и нервозни кюфтенца, и вино си пия, здрав съм като челик...

— Това, дето го разправяте — заявява безцеремонно учителката, — е зальгалка за децата. Ще пиеш ракия, че ще си лекуваш язвата. Я недейте приказва такива смешни неща!

— Ама да не мислите, че искам да ви лъжа? — оправдава се човекът с кебапчетата, засегнат от думите на недоверчивата си спътница. — Ако имате някой познат в Хамбург, запитайте го с едно писмо живее ли там такъв и такъв професор. Аз ще ви платя марката.

— Няма какво да питам — заяжда се учителката. — Аз пък ще ви посоча хиляда професори, които слагат вашия в джоба си и доказват, че алкохолът действа като отрова върху човешкия организъм!

— На каква възраст е сега вашият приятел? — взема думата аптекарят, който на свой ред иска да zlepостави по някакъв йезуитски начин защитника на ракиената терапия.

— Какво да ви кажа — колебае се странният господин и става червен като рак. — Моят приятел умря преди няколко години...

— А, тъй ли? Че като е умрял, защо ни го сочите за пример? — тържествува злобно учителката.

— Чакайте бе, госпожице! — избухва комендантът. — Оставете ме да се доизкажа! Моят приятел умря не от язва, а от пиянство. Разбирате ли? Вместо да спре на петата чашка, той продължи да пие нататък и се пропи. За това, разбира се, беше виновна неговата слаба воля. Ако човекът умееше да се въздържа и да пази режим, щеше да си живее и до днес.

* * *

Дългият път досажда и изморява хората във влака. Те клатят глави, унесени в лека дрямка, хъркат и се сепват с уплашени лица, после затварят отново очи и се мъчат да заспят почти насила.

Буден и бодър е само странният господин, който дебне гарите и скача на всяка спирка. Обхванат от някакъв неутолим панически глад, той си купува непрекъснато грозде, круши и гевреци, налива се с лимонада, чупи орехи и гледа невъзмутимо през прозореца на купето.

Минават и отминават поля с бягащи дървета, израстват и чезнат хълмове, възправят се внезапно страхотни скали, които падат сякаш върху влака, някъде лъсва река, някъде се мярва залутано селце, докато най-сетне нощта настъпва и плътният мрак поглъща безкрайната лента от сиви, есенни картини.

Тогава вагоните прогърмяват с оглушителен трясък над мостовете, локомотивът пищи и пръска като ракета червени искри, газовите лампи на купетата прошарват тъмнината с квадрати от жълта светлина — и целият влак потъва някъде, като отнася със себе си и дамата с оксигенираната коса, и бабичката, и търговския пътник, и учителката, и аптекаря, и странния господин...

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.